

Lin Kai-yu
Katarzyna Pawlak

Mówimy po chińsku

我们说汉语

 WIEDZA
POWSZECHNA

Zeszyt
do pisania znaków

Okładka i karta tytułowa
ALEKSANDER BARNAŚ

Redaktor prowadzący
PIOTR LAZAR

Redakcja i korekta
ZESPÓŁ

Redaktor techniczny
URSZULA KACZYŃSKA

Skład
GRZEGORZ MURZYNOWSKI

© Copyright by Wydawnictwo „Wiedza Powszechna” Sp. z o.o.
Warszawa 2009

Wszelkie prawa zastrzeżone. Każda reprodukcja lub adaptacja całości bądź części niniejszej publikacji, niezależnie od zastosowanej techniki reprodukcji (drukarskiej, fotograficznej, komputerowej i in.), wymaga pisemnej zgody Wydawcy.

Wydawnictwo prowadzi sprzedaż wysyłkową książek za zaliczeniem pocztowym.

Hurtownia i księgarnia wysyłkowa: al. Prymasa Tysiąclecia 60/62
01-424 Warszawa, tel./fax 022 877 17 42 e-mail: hurtownia@wiedza.pl

Wydawnictwo „Wiedza Powszechna” Sp. z o.o.
ul. Śniadeckich 17, 00-654 Warszawa
tel. 022 827 07 99, fax w. 131
www.wiedza.pl e-mail: info@wiedza.pl

Wydanie I 2009 r.

Druk i oprawa: Zakład Poligraficzno-Wydawniczy POZKAL
ul. Cegielna 10/12, 88-100 Inowrocław

ISBN 978-83-214-1389-1

Rodzaje kresek w znakach

Znaki chińskie składają się z kresek (pociągnięć pędzelka) różnej długości i różnego kształtu. Wyróżniamy 8 typów kresek. Każda kreska danego typu ma określony kierunek pisania. Wobec wielkiej różnorodności znaków chińskich podział taki może się wydawać zbytnim uproszczeniem, jednak jest on z powodzeniem stosowany od prawie 2 tysięcy lat:

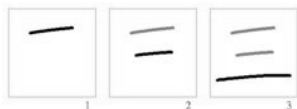
Typ kreski	Wygląd kreski	Sposób pisania kreski	Przykłady znaków zawierających daną kreskę
1. kropka	丶	od lewej do prawej	太 式 寸
2. pozioma kreska	一	od lewej do prawej	一 王 天
3. pionowa kreska	丨	od góry do dołu	十 来 千
4. haczyk dodany do kreski	丿 一	jak przedłużenie kreski, do której jest dodana	定 打 心
5. mała ukośna kreska wznosząca się od lewej do prawej	㇏	od lewej do prawej	功 提 理
6. ukośna kreska opadająca od prawej do lewej	㇏	od prawej do lewej	人 木 千
7. mała ukośna kreska opadająca od prawej do lewej	㇏	od prawej do lewej	年 火 白
8. ukośna kreska opadająca od lewej do prawej	㇏	od lewej do prawej	人 来 及

Kolejność pisania kresek w znaku

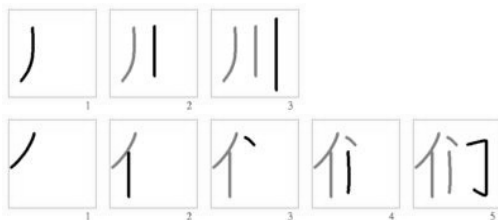
Jest bardzo ważne, żeby kreski były pisane według ściśle określonego porządku – ułatwi to zapamiętanie znaku i nie pozwoli na pominięcie żadnego z jego elementów. Pamiętajmy, że tylko znak napisany według właściwej kolejności wygląda poprawnie.

Oprócz sposobów pisania właściwych dla poszczególnych typów kresek, należy zapamiętać 11 podstawowych zasad pisania całego znaku:

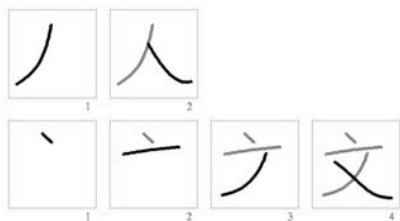
1. od góry do dołu

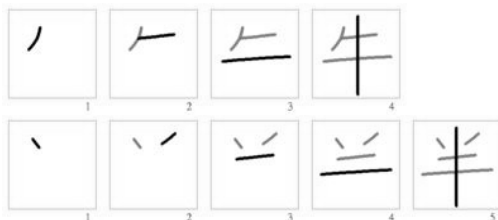
2. od lewej do prawej

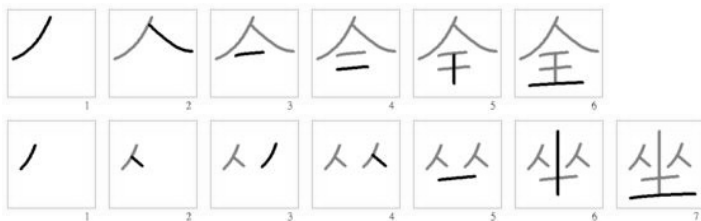
3. kreski lewoskośne przed prawoskośnymi

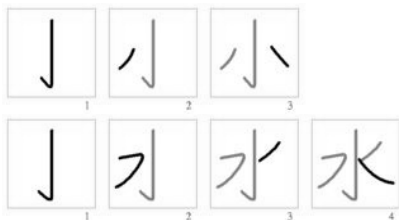
4. poziome kreski przed przecinającą je kreską pionową

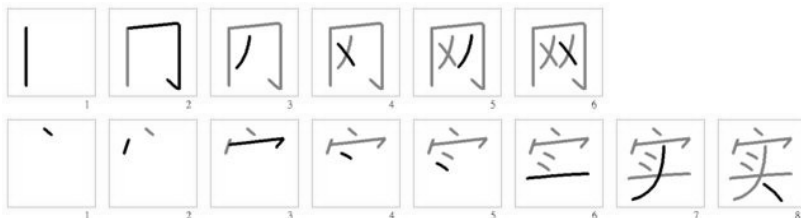
5. dolna pozioma kreska na końcu

6. kreska środkowa przed mniejszymi kreskami od niej odchodzącymi

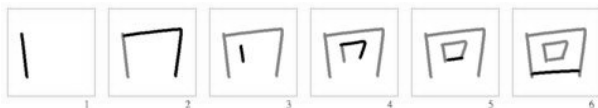
7. lewa pionowa kreska przed odchodzącą od niej kreską górną poziomą

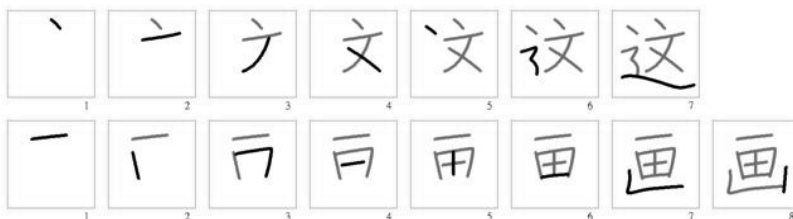
8. jeśli jeden z elementów jest otoczony przez inny od góry i z prawej, od góry i z lewej lub od góry i z lewej i prawej, ale bez domknięcia na dole, kreski otaczające zazwyczaj pisane są jako pierwsze

9. nie domykamy znaków zawierających w środku element przed ukończeniem tego elementu

10. jeśli jeden z elementów jest otoczony przez inny od dołu i z lewej lub od lewej, od dołu i z prawej, element otaczający zwykle pisze się jako ostatni

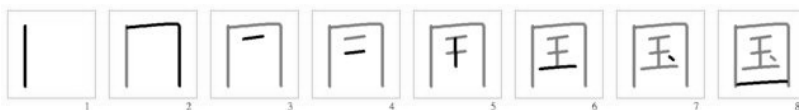
11. najmniejsze kreski znaku piszemy na końcu

Liczenie kresek w znaku

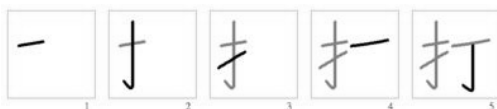
Klasyfikacja typów kresek pomaga przy pisaniu znaku, jednak może być myląca przy liczeniu kresek w znaku już napisanym (np. podczas wyszukiwania go w słowniku, zob. podręcznik, s. 82). Niektóre sekwencje kresek pisane są bez odrywania pióra od papieru – liczone są więc jako jedna kreska.

Przyjrzyjmy się pod tym kątem wyrazowi 国 *państwo*:

W drugim etapie pisania znaku (rys. 2) kreski pozioma i pionowa są pisane bez odrywania pióra i łączą się w jedną. Liczba kresek tego znaku wynosi więc 8, a nie 9.

Teraz przyjrzyjmy się wyrazowi 打 *uderzać* i jego pisowni:

Obydwie pionowe kreski tego znaku mają tzw. haczyk. Jest on pisany razem z kreską pionową, bez odrywania pióra od papieru. Liczba kresek tego znaku wynosi więc tylko 5.

Ćwiczenie 1

Oto znak 永 *wieczność*. Zaznacz na nim poszczególne rodzaje kresek:

Ćwiczenie 2

Ile kresek mają poniższe znaki? Pamiętaj o kreskach pisanych bez odrywania pióra:

	Znak	Liczba kresek
1.	千	
2.	半	
3.	刀	
4.	手	
5.	国	
6.	同	
7.	买	
8.	电	

Jak korzystać z zeszytu ćwiczeń?

PRZYKŁAD

Zapis uproszczony	Zapis tradycyjny	Pinyin	Znaczenie
吗 (嗎)	嗎	ma	partykuła pytająca

1

2

3

4

5

6

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

吗

吗

吗

吗

Znak w wersji tradycyjnej

Tu ćwiczysz pisanie znaku w wybranej przez siebie wersji (tradycyjnej lub uproszczonej). Ze względu na układ tekstu czasami podano wiersz z kratkami również po znaku uproszczonym.

Odpowiedzi do Ćwiczenia 2

1. 3
2. 5
3. 2
4. 4
5. 8
6. 6
7. 6
8. 5

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Lekcja 4

进 (進) jìn wchodzić

一 二 卩 井 冫 讲 进

T

ノ 亅 亅 亅 亅 亅 亅 隹

隹 隹 隹 進

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

有空 yǒu kòng mieć czas, być wolnym

丶 丶 宀 宀 宀 空 空 空

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

可以 kě yǐ móc, wolno (komuś), mieć czyjeś pozwolenie

レ レ 以 以

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

本 běn klasyfikator tomów (np. książka, słownik)

一 十 才 木 本

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

当然 (當然) dāng rán oczywiście

丨 丶 丿 当 当 当

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

T

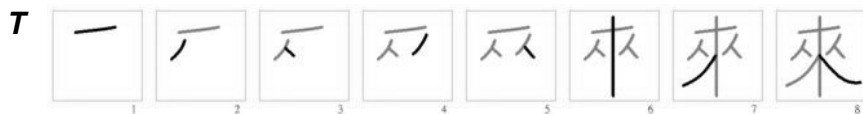
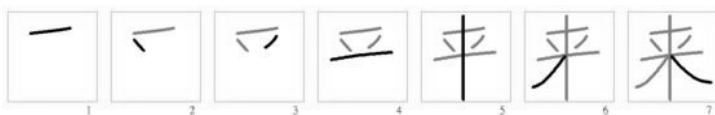
丨 丶 丿 𠂇 𠂇 𠂇 𠂇 𠂇
𠂇 𠂇 𠂇 𠂇 𠂇

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

丿 夕 夕 夕 夕 夕 夕 夕
然 然 然 然

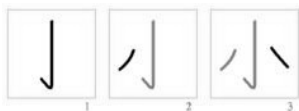
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

来 (來) lái przychodzić, przybywać; wpadać (do kogoś)

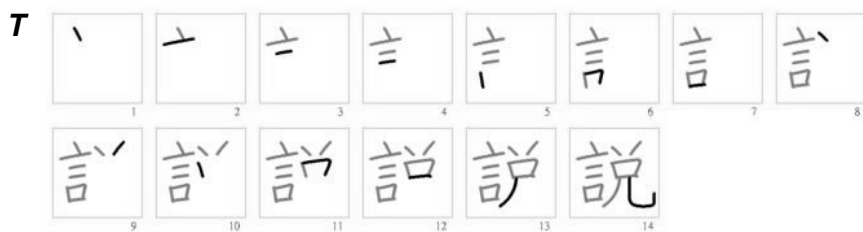

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

小说 (小說) xiǎo shuō powieść

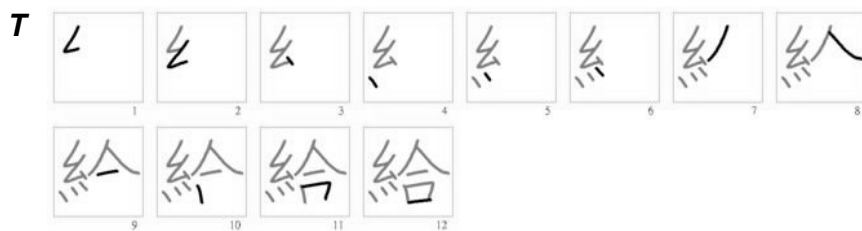
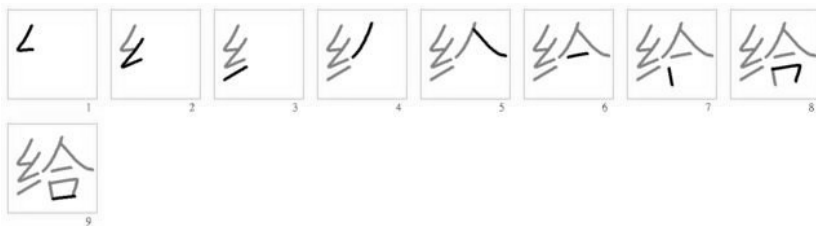

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

给 (給) gěi dawać; partykuła wprowadzająca polski celownik w znaczeniu „dla kogoś”

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

一些 yì xiē kilka (klasyfikator osób, obiektów policzalnych)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

报 (報) bào gazeta

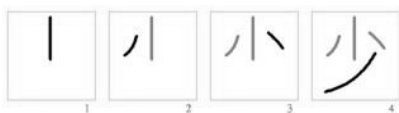

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

多少 duō shǎo ile

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

钱 (錢) qián pieniądze (używa się zamiast nazwy waluty)

T

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

块 (塊) kuài *klasyfikator kawałków, niedużych brył
(np. monety, mięso, kamień)*

一 十 土 𡵓 𡵔 块 块

T 一 十 土 土' 𡵓 𡵔 𡵕 𡵖

𡵕 𡵖 塊 塊 塊

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

毛 máo *klasyfikator dziesiątek groszy*

一 二 三 毛

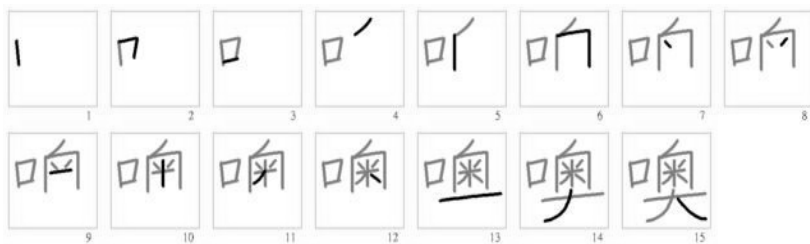
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

份 fèn *klasyfikator m.in. pracy zawodowej, gazet, e-maili,
dokumentów*

丿 亻 亻 亻 份 份

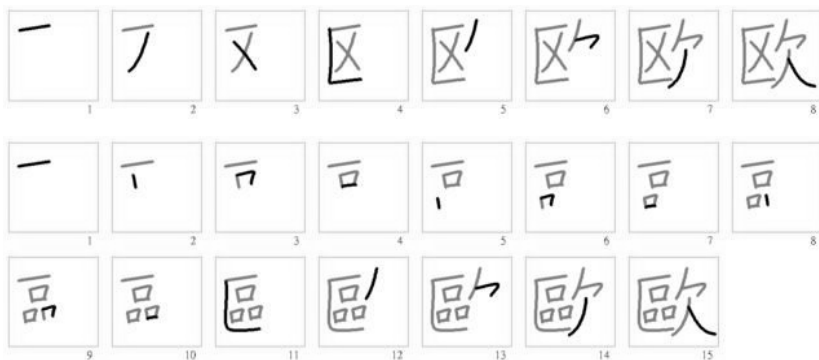
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

噢 ō och!, o!

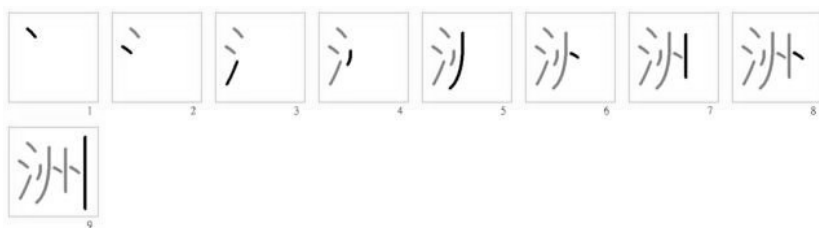

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

欧洲 (歐洲) Ōu zhōu Europa

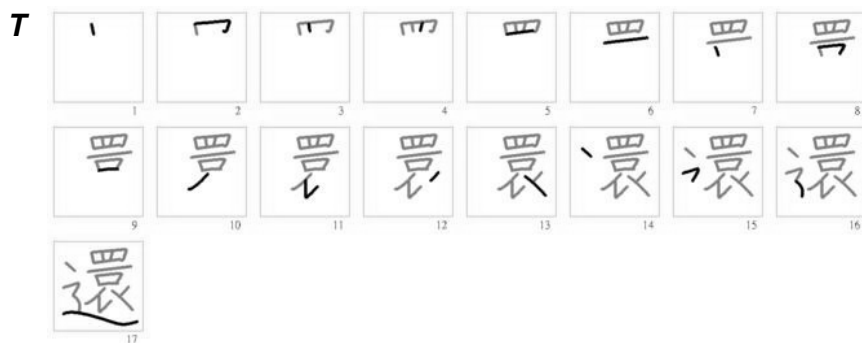

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

还 (還) hái jeszcze

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

两 (兩) liǎng dwa (używane tylko przed klasyfikatorami i na określenie czasu, np. godzin)

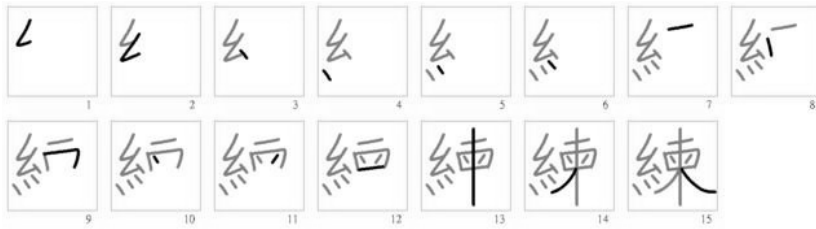
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

练习本 (練習本) liàn xí běn zeszyt do ćwiczeń

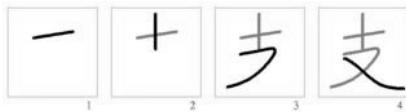
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

T

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

支 (枝) zhī *klasyfikator niedużych przedmiotów przypominających patyk (np. pióro, długopis, pędzel)*

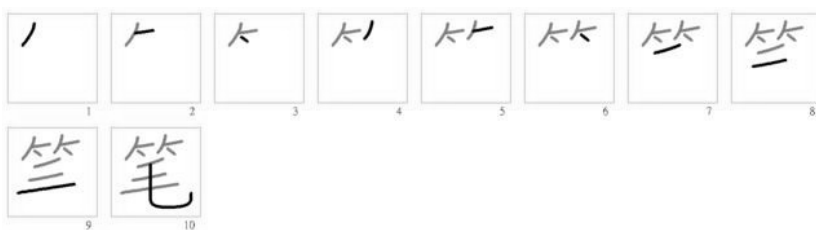

T

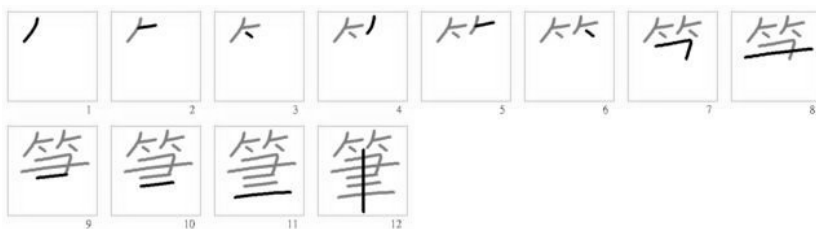

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

笔 (筆) bǐ *pióro, długopis*

T

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

和 hé i, oraz

一 二 千 禾 禾 和 和 和

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

一共 yí gòng w sumie, razem

一 十 廿 卅 肆 共

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

百 bǎi sto

一 丅 丅 百 百 百

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

找钱 (找錢) zhǎo qián wydawać resztę

一 扌 扌 扌 找 找 找

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

付 fù płacić

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

学费 (學費) xué fèi opłata za naukę, czesne

T

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Lekcja 15

万事如意 (萬事如意) wàn shì rú yì wszystkiego najlepszego!

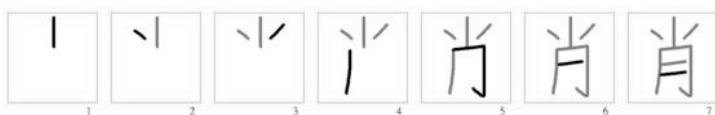
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

属 (屬) shǔ być spod (*jakiegoś*) znaku zodiaku

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

生肖 shēng xiào chiński znak zodiaku

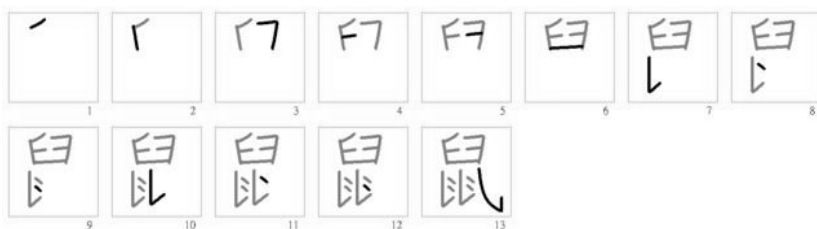
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

虎 hǔ tygrys

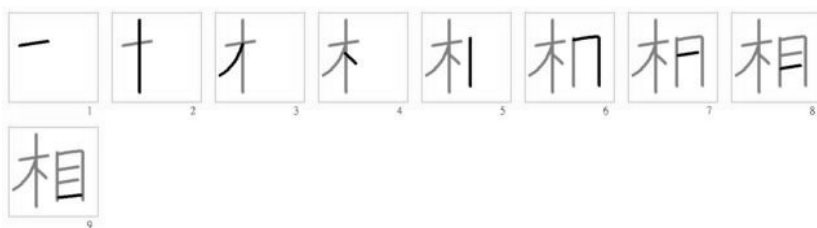
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

老鼠 lǎo shǔ szczur

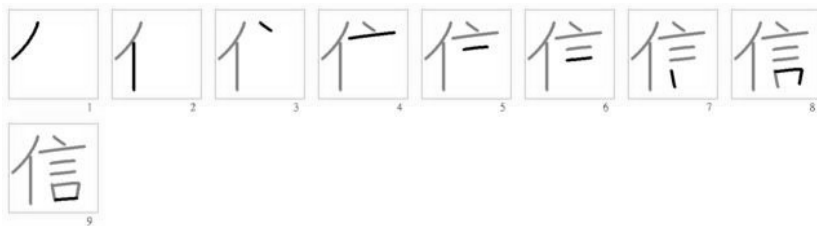

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

相信 xiāng xìn wierzyć, ufać

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

算命 suàn mìng wróżyć

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

ノ	人	合	合	合	合	命	命
1	2	3	4	5	6	7	8

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

好处 (好處) hǎo chù zaleta, dobra strona

ノ	夕	夕	处	处
1	2	3	4	5

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

T

丨	乚	乚	卢	卢	虎	虎	虎
1	2	3	4	5	6	7	8

虎	處	處
9	10	11

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

坏处 (壞處) huài chǔ wada, zła strona

一	十	土	土	坏	坏	坏
1	2	3	4	5	6	7

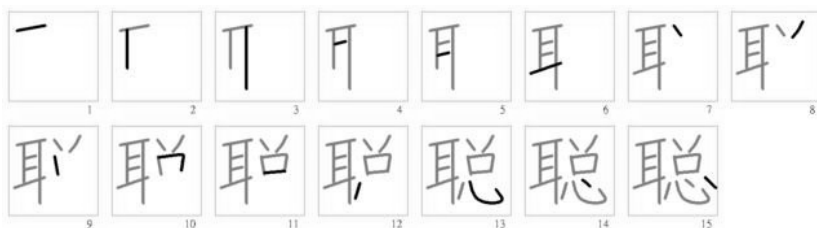
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

T

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

聰明 (聰明) cōng míng inteligentny; być inteligentnym

T

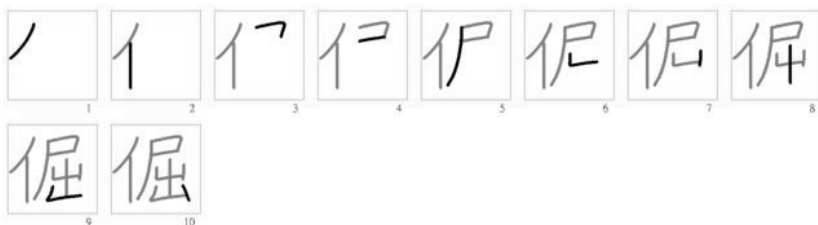
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

魅力 mèi lì wdziek, urok

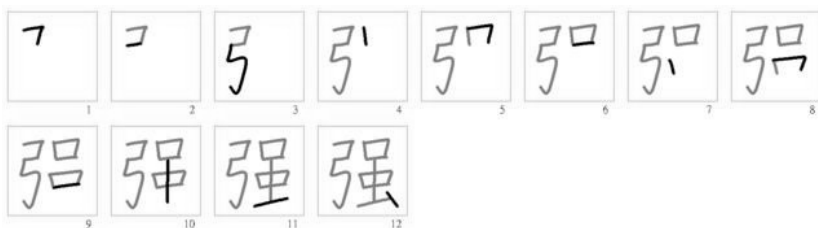

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

倔强 jué jiàng uparty; być upartym

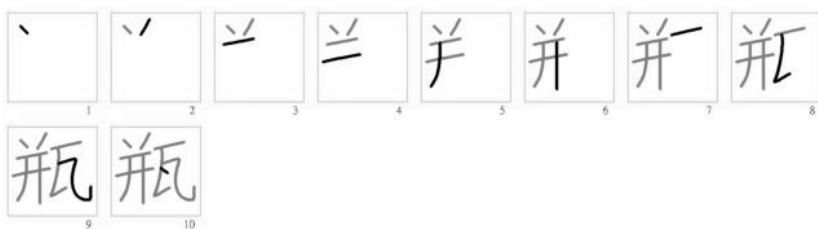

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

瓶 píng klasyfikator oznaczający butelkę czegoś (np. soku owocowego, wody)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

春节 (春節) Chūn jié chiński Nowy Rok

一 二 三 𠂇 𠂈 𠂉 春 春
春

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

一 𠂇 𠂈 𠂉 节

T 𠂇 𠂈 𠂉 𠂊 𠂋 𠂌 𠂍 𠂎
𠂏 𠂐 𠂑 𠂒 𠂓

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

计划 (計劃) jì huà plan

丶 讠 讠 计

T 丶 讠 讠 讠 言 言 言 言
計

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

一 乚 乚 乚 划 划

T

フ 𠂇 𠂇 𠂇 𠂇 𠂇 𠂇 𠂇
書 書 書 畫 畫 劃

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

笨 bèn być głupim; głupi

ノ ㄣ ㄣ ㄣ ㄣ ㄣ 𠂇 𠂇
笨 笨 笨

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

伦敦 (倫敦) Lún dūn Londyn

ノ 亻 亻 亻 亻 伦

T

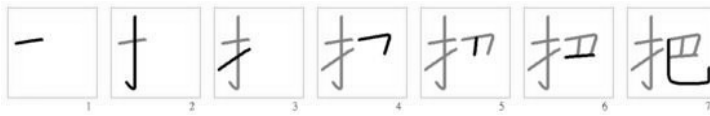
ノ 亻 亻 亻 亻 伦 伦 倫
倫 倫

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

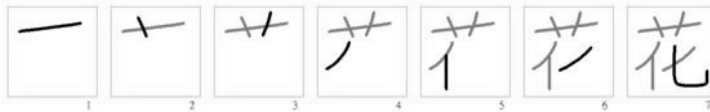
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

把 bǎ partykuła podkreślająca dopełnienie

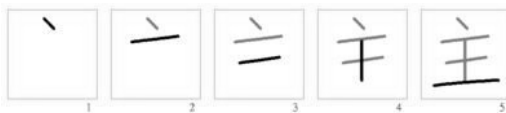
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

花 huā wydawać (pieniądze)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

主意 zhǔ yì pomysł, plan

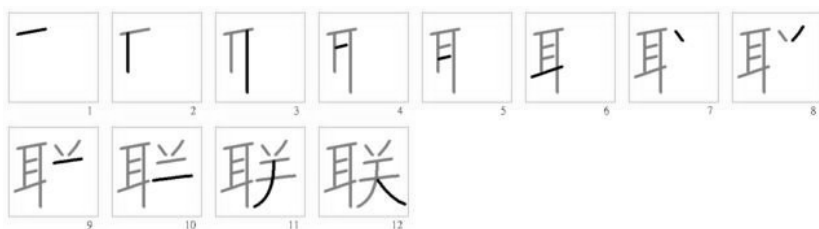
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

气氛 (氣氛) qì fēn atmosfera, nastrój

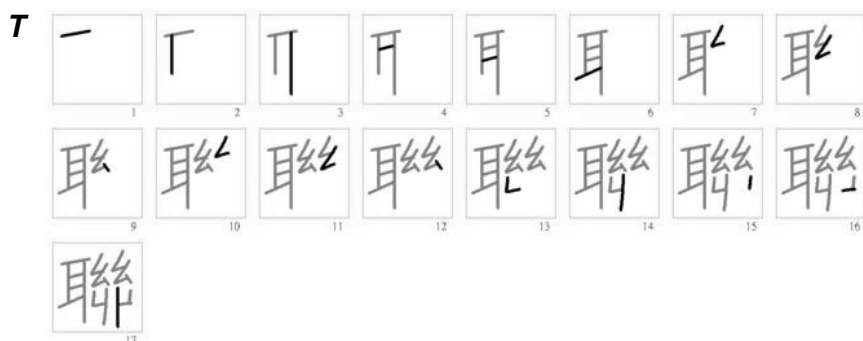

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

春联 (春聯) chūn lián *noworoczne sentencje, pisane na ozdobnym czerwonym papierze, umieszczane na drzwiach domu lub obok drzwi – zawierają życzenia pomyślności i dostatku na nadchodzący rok*

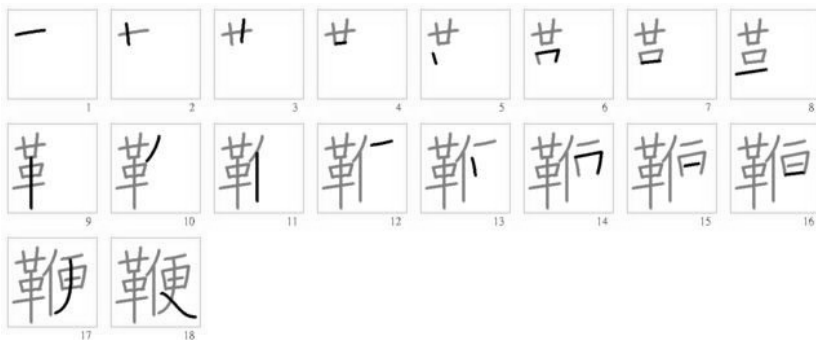

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

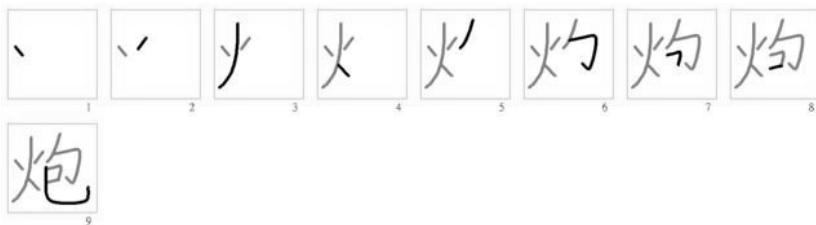

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

鞭炮 biān pào fajerwerki, sztuczne ognie

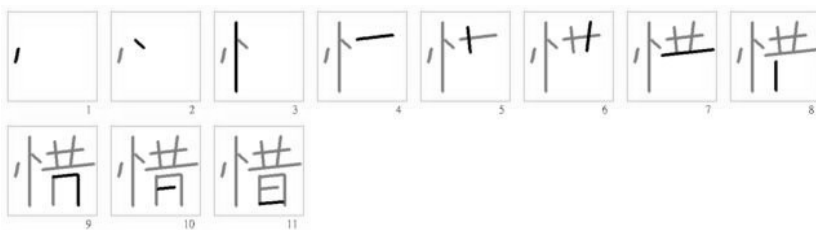

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

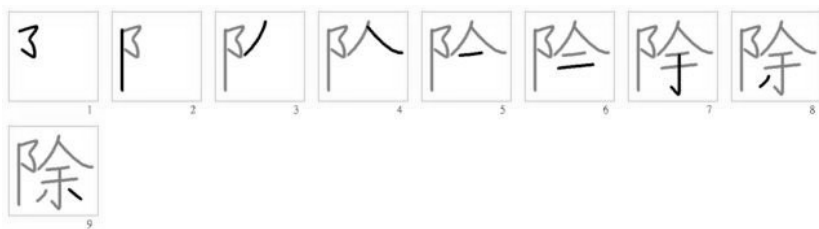
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

可惜 kě xī szkoda

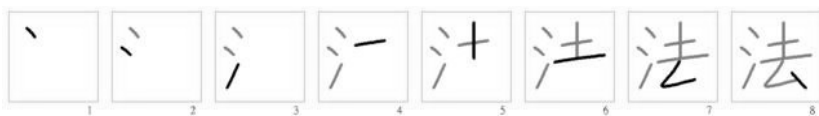
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

除了...(以外) chū le...(yǐ wài) oprócz..., jeszcze...

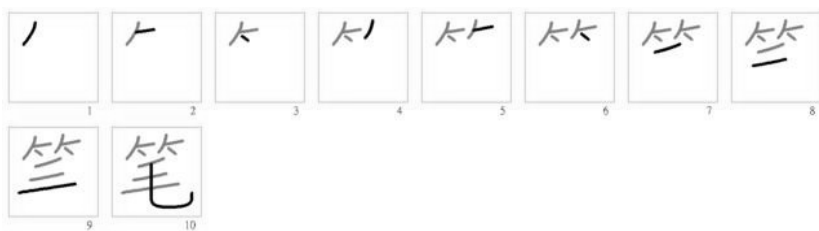
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

书法 (書法) shū fǎ kaligrafia

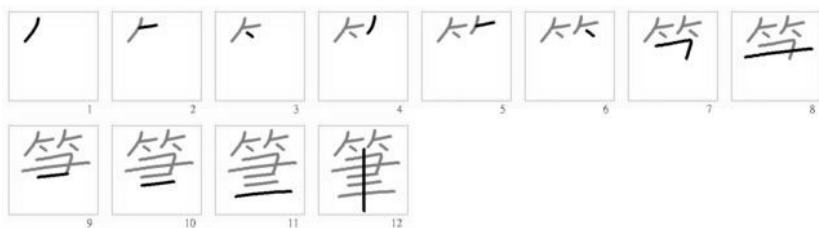

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

毛笔 (毛筆) máo bǐ pędzel

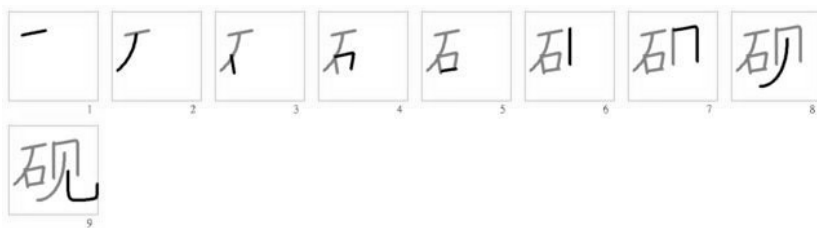

T

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

砚台 (砚臺) yàn tai kamień do rozrabiania tuszu kaligraficznego

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

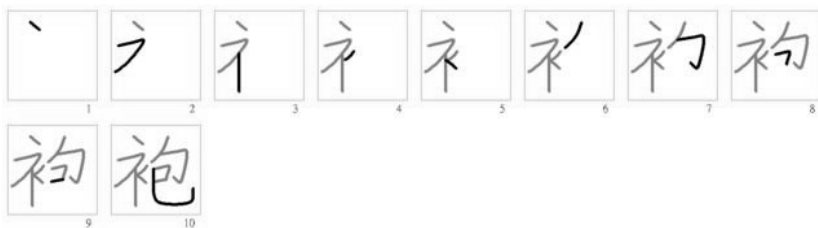

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

旗袍 qí páo qipao (tradycyjna chińska suknia zapinana pod szyją na kołeczki)

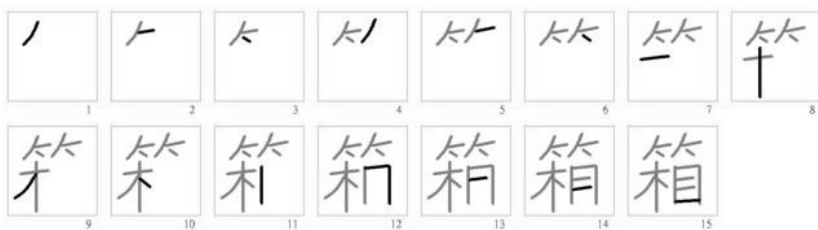

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

箱子 xiāng zi walizka

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--